

نوشین نوع پرست

هدفمند شدن یارانه‌ها؛ شمشیری دودم

پرداخت سالیانه ۱۵ هزار میلیارد تومان یارانه دولتی در ایران سبب شده است که مقام‌های دولتی در صدد برآیند میزان یارانه‌های پرداخت شده را کاهش دهند. استدلال مقامات دولتی این است که یارانه‌ها بین طبقات مختلف مردم به درستی توزیع نمی‌شود و این شیوه پرداخت با عدالت اجتماعی مغایر است. بررسی‌های سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی نشان می‌دهد که از ۱۵ هزار میلیارد تومان یارانه پرداخت شده، سهم سرانه افراد کم درآمد جامعه حدود ۴۰ هزار تومان است. در حالی که سهم افراد با درآمد بالاتر به حدود ۲۰۰ هزار تومان می‌رسد. این سازمان ایجاد عدالت اجتماعی در پرداخت یارانه‌ها، شناسایی قشرهای آسیب‌پذیر و ساماندهی خدمات اجتماعی، بهینه کردن مصرف و جلوگیری از قاچاق کالا به خارج از کشور را از مهم‌ترین اهداف طرح "هدفمند کردن یارانه‌ها" عنوان کرده است.

قرار بود سال گذشته دولت لایحه‌ای را برای سامان‌دهی به نظام یارانه‌ها تقدیم مجلس کند که به دلیل ابعاد اجتماعی و سیاسی که ممکن بود این طرح به همراه داشته باشد، تقدیم این لایحه برای بررسی بیشتر به تعویق افتاد. اما چهل تن از نمایندگان مجلس طرحی را آماده کردند که هدف از آن صیانت از منابع نفتی، کاهش مصرف انرژی، کاهش آلودگی هوا، کاهش واردات کالاهای اساسی و حذف قاچاق عنوان شده است.

از دیگر اهداف این طرح، بهبود توزیع درآمد بین اقشار جامعه، خودکفایی در تولید کالاهای کشاورزی، حمایت از سرمایه‌گذاری و توزیع عادلانه یارانه‌ها به نفع خانواده‌های کم درآمد اعلام شد. دولت موظف است طبق این طرح حداکثر تا مرداد ماه ۱۳۸۲ اقدامات ذیل را به عمل آورد:

- ۱- ناوگان حمل و نقل عمومی شهری (اتوبوس، مینی‌بوس و تاکسی) را به میزان دوبرابر ظرفیت جابه‌جایی سال ۱۳۸۱ (از طریق صدور مجوز و اعطای وام بدون بهره به متقاضیان بخش خصوصی و تعاونی برای تأسیس اتوبوسرانی یا مینی‌بوسرانی خصوصی) توسعه دهند.
- ۲- وام قرض‌الحسنه برای آبیاری تحت فشار از محل وجوه اداره شده پرداخت کنند.
- ۳- قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی را (به منظور خودکفایی

محصولات راهبردی کشاورزی و کاهش واردات) به میزان ۷۵ درصد ارقام سال ۱۳۸۱ افزایش دهد.

۴- تا ۵۰ درصد سود تسهیلات اعطایی به بخش خصوصی و تعاونی را برای توسعه فعالیت‌های تولیدی و اشتغال‌زایی پرداخت کند.

۵- تا ۵۰ درصد سود تسهیلات اعطایی به خریداران مسکن با زیربنای از ۷۵ متر مربع پرداخت شود (هر متقاضی فقط یک بار از این امتیاز بهره‌مند خواهد شد).

۶- اعتبار موردنیاز برای بیمه درمان تمام‌افزادی را که مشمول بیمه عمومی درمان نباشند تأمین و پرداخت کند، به نحوی که هیچ‌یک از اقشار جامعه از پوشش بیمه درمان مستثنی نباشند.

۷- حق عائله‌مندی و اولاد تمام کارکنان دولت و بازنشستگان (اعم از کشوری و لشکری) را به میزان دوبرابر وضع موجود افزایش دهد.

۸- قیمت تمام‌فراورده‌های نفتی را بر اساس ارزش واقعی آن (ارزش صادراتی و هزینه پالایش، حمل و نقل و سایر هزینه‌های مربوط و گاز به قیمت ۳۰ درصد ارزش آن، محاسبه و از مصرف‌کنندگان دریافت کند.

۹- ۵۰ درصد مابه‌التفاوت قیمت‌های جدید فراورده‌های فوق‌الذکر با قیمت‌های سال ۱۳۸۱ به حساب خزانه واریز و از آن محل به تمام خانوارهایی که متقاضی دریافت یارانه مستقیم هستند و جمع درآمد ماهانه اعضای خانوار آن‌ها

با بعد پنج نفر کمتر از چهار میلیون ریال است به صورت سرانه مساوی پرداخت شود. میزان یارانه اعطایی متناسب با بعد خانوار پرداخت می‌شود.

۱۰- تا ۵۰ درصد بقیه درآمد حاصل از بند ۸ صرف تأمین اعتبار بندهای ۱ تا ۷ این قانون می‌شود که پس از واریز به خزانه بر اساس موافقت‌نامه امضا شده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به دستگاه‌های ذی‌ربط اختصاص می‌یابد.

۱۱- دولت اجازه دارد برای اجرای بندهای ۱ تا ۶ این قانون و پرداخت اولین قسط بند ۹ این قانون از محل منابع بانکی استفاده کند و از محل درآمد حاصل از اجرای بند ۸ این قانون وجوه دریافتی را تا انتهای سال ۱۳۸۲ پرداخت کند.

۱۲- یارانه مستقیم نقدی به تمام متقاضیانی که فرم درخواست یارانه را تکمیل و درآمد خود و اعضای خانوار را کمتر از رقم فوق‌الذکر اعلام کنند پرداخت می‌شود. چنانچه با بررسی‌های بعدی مشخص شود اطلاعات اظهار شده خلاف

شماره ۱۴۰۰ / فروردین ۱۳۸۲

یارانه‌ها را ندارد، ولی هدفمند کردن آن‌ها کار بسیار مشکلی است. ولی امسال اقداماتی در دست اجراست. دولت یک گزینه جدید به یارانه‌ها وارد کرده است. به عنوان مثال، برای برنج یک نوبت کالا برگ، برای روغن دو نوبت کالا برگ، برای شکر دو نوبت کالا برگ اضافی به ۴ یا ۵ تا از فقیرترین استان‌ها پرداخت می‌کند. شناسایی اقشار آسیب‌پذیر بسیار سخت است و به همین دلیل پرداخت یارانه به این صورت فقط به چند استان محروم تعلق گرفته است.

به گفته ایشان، طرح پیشنهادی نمایندگان در مورد هدفمند شدن یارانه‌ها را کمیسیون‌های امور اجتماعی و برنامه و بودجه مجلس به استناد این مسئله که دولت طرح نظام تأمین اجتماعی را، که این طرح نیز در قالب آن مطرح می‌شود، رد

کردند. مشکل دولت در تأخیر ارائه این طرح مربوط به شناسایی اقشار آسیب‌پذیر است چنانچه ممکن است هزینه شناسایی این افراد از کل یارانه‌های کالاهای اساسی فراتر رود.

بر اساس تحقیقات و کارهای انجام شده، این نتیجه حاصل شده است که یارانه‌های پرداخت شده با همه مشکلاتی که در مورد آن وجود دارد و هدفمند نیست، توانسته در ۳ دهه از افزایش شدید فاصله بین گروه‌های ضعیف و مرفه جلوگیری به عمل آورد.

از نظر این کارشناس، هدفمند شدن یارانه‌های کالاهای اساسی از یک منظر ممکن است وضعیت اقشار ضعیف را بهتر نسازد. در صورت توانایی شناسایی اقشار فقیر، فقط یارانه به این افراد پرداخت می‌شود و وضعیتشان تغییر دیگری نخواهد یافت، ولی این روش دو مزیت دارد: اولاً تمام یارانه به اقشار ضعیف پرداخت می‌شود و ثانیاً دریافتی اقشار مرفه به صفر می‌رسد. از سوی دیگر، تعیین قیمت بازاری برای کالاهای اساسی ضایعات را کاهش خواهد داد.

واقع است دریافت‌کننده یارانه موظف است ضمن بازپرداخت اصل و جوه دریافت شده، سه برابر رقم مذکور را به عنوان جریمه به دولت پرداخت کند.

همزمان با ارائه این طرح، دولت نیز اعلام کرده است که به بررسی طرحی جداگانه مشغول است ولی هنوز مشخص نکرده که چه وقت لایحه مورد نظر را به مجلس ارائه خواهد کرد اما گفته شده است که تدوین نظام جامع تأمین اجتماعی مقدمه‌ای برای هدفمند کردن یارانه‌ها به نفع اقشار آسیب‌پذیر است.

محمد شریعتمداری، وزیر بازرگانی، گفته است با تدوین نظام جامع تأمین اجتماعی و برنامه‌ریزی صحیح می‌توان تا پایان برنامه سوم طرح هدفمند کردن یارانه‌ها را اجرا کرد. به نقل از خبرگزاری بی‌بی‌سی، طهماسب مظاهری، وزیر اقتصاد و دارایی، پرداخت نادرست یارانه را موجب افزایش هزینه دولت و کسری بودجه و افزایش تورم می‌داند و می‌گوید: «در طرح هدفمند کردن یارانه‌ها باید وضع را به گونه‌ای تغییر داد که قشرهای پردرآمد هزینه آن را بپردازند و منابع به سمت کمک به اقشار کم‌درآمد سوق داده شود.»

آقای مظاهری افزایش درآمد حقوق‌بگیران و تأمین مالی آنان، معافیت مالیاتی و معرفی کالاهای جایگزین را از راهکارهای حذف یارانه‌ها عنوان کرده است. بنزین، نان، برنج، روغن، شکر، شیر خشک و انواع خدمات از جمله مواردی است که دولت برای آنها یارانه پرداخت می‌کند و این امر باعث می‌شود تا این اقلام، که بعضی از آن‌ها از خارج وارد می‌شود، به بهایی به مراتب کمتر از هزینه واقعی در دسترس مصرف‌کنندگان قرار بگیرد.

علی قبری، نماینده دوره ششم مجلس شورای اسلامی و نایب رئیس اول کمیسیون برنامه و بودجه، در گفت‌وگویی کوتاه در مورد طرح هدفمند شدن یارانه‌ها خاطر نشان کرد که براساس برنامه سوم توسعه و ضرورت هدفمند شدن یارانه‌ها و عدم اتلاف منابع، نمایندگان طرحی را به مجلس ارائه کردند که پس از آن سازمان برنامه و بودجه نیز اعلام کرد که قصد دارد طرحی مشابه به مجلس ارائه دهد. در صورت ارائه طرح سازمان برنامه و بودجه، به علت استحکام زیربنای علمی و اجرایی بیشتر این سازمان، طرح پیشنهادی نمایندگان منتفی خواهد شد. ولی ایشان از تأخیر دولت در ارائه این طرح خبر دادند و این امر را علت توقف طرح در مجلس می‌دانند. از نظر ایشان هدف از این طرح، هدفمند شدن یارانه‌هاست و دولت قصد حذف آن را ندارد و این امر باعث عدم اتلاف منابع شده و در واقع یارانه‌ها به هدر نخواهد رفت و این در واقع اثر مثبتی بر زندگی مستضعفان و فقرا خواهد داشت و باعث ایجاد آثار تورمی نمی‌شود. اگر توانایی ارائه چنین طرحی وجود داشته باشد، عدالت اجتماعی ایجاد می‌شود و باعث توازن در توزیع درآمد می‌گردد و در واقع افرادی که بیشتر از منابع استفاده می‌کنند باید برای آن هزینه بیشتری نیز پرداخت کنند، این در حالی است که در حال حاضر افراد متمکن‌تر از یارانه‌ها بیشتر استفاده می‌کنند.

این نماینده مجلس معتقد است که اگر طرح دقیقی برنامه‌ریزی شود امکان شناسایی گروه هدف تا حد زیادی فراهم خواهد شد و دولت توان اجرای این طرح را خواهد یافت.

سیفا... اسلامی، رئیس گروه کشاورزی و از کارشناسان امور یارانه معاونت امور اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی، معتقد است که دولت قصد حذف

ایشان اعتقاد دارند که همه این عوامل در صورتی ایجاد خواهد شد که شناسایی صورت گیرد تا توانایی هدایت یارانه‌ها میسر شود و این از بزرگ‌ترین مشکلات دولت است و اختلاف سازمان‌های مختلف دولتی هم بر سر همین مورد است. افزایش ۷۵ درصد قیمت تضمینی محصولات کشاورزی از نظر آقای اسلامی مشکل ایجاد می‌کند و افزایش بی‌رویه قیمت محصولات، منجر به بهبود وضعیت کشاورزان نخواهد شد. شواهد نشان می‌دهد که افزایش قیمت محصولات در طی دهه گذشته وضعیت کشاورزان را بهبود نداد و تنها موجب افزایش قیمت نهاده‌های کشاورزی و افزایش هزینه‌ها می‌شود این افزایش قیمت منجر به افزایش شدید واردات می‌شود.

محمد ابراهیم یآوری، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، در شماره ۲۵۶۸ نشریه جهان اقتصاد، این طرح را یکی از سیاست‌های دیکته شده صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی می‌داند که هدف آن در واقع، حذف یارانه‌هاست. ایشان هدفمند کردن یارانه‌ها را زمانی میسر می‌داند که یک سیستم تأمین اجتماعی کارا در کنار آن وجود داشته باشد تا با نظارت و برنامه‌ریزی دقیق، درآمدها را بین اقشار آسیب‌پذیر توزیع کند.

از نظر این استاد دانشگاه، هدفمند کردن یارانه‌ها بدون در نظر گرفتن پیش‌شرط‌های لازم، نظیر سیستم کارآمد توزیع، نظام تأمین اجتماعی کارا و غیره، تنها منجر به حذف یارانه از سیستم اقتصادی کشور خواهد شد.

یآوری عمده‌ترین چالش‌های فراروی این طرح را نبود قدرتی مناسب برای توزیع یارانه، عدم شناخت صحیح اقشار آسیب‌پذیر و وجود اختلاف نظرهای شدید در تعیین خط فقر می‌داند. ایشان اجرای این طرح را با وجود مشکلات حاد مذکور، یک شوخی می‌داند.

از نظر جمشید پژویان، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی، دولت قصد حذف یارانه‌ها را ندارد و فقط می‌خواهد آنها را بهینه و هدفمند کند. سیستم یارانه به طور کلی کارآمد نیست؛ از ابتدا طراحی این سیستم اشتباه بوده و ادامه پیدا کرده است و در حال حاضر با وجود این که دولت برای اجرای امور رفاهی و حمایتی خود از طریق یارانه‌ها اقدام می‌کند، تعدادی بی‌شمار فقیر مطلق وجود دارد و عده‌ای هم مرتب فقیرتر می‌شوند.

این استاد دانشگاه معتقد است که این طرح مناسب و خوبی است و سال‌هاست که درباره آن صحبت می‌شود. ایشان جزء اولین کسانی بودند که حدود ۱۵ سال

پیش به مسئله هدفمند شدن یارانه‌های دولتی اشاره کردند و انتظار داشتند که شرایط اقتصادی به گونه‌ای باشد که طرح عملی شود، ولی با مطالعات تجربی که در چند سال اخیر انجام دادند متوجه شدند که تقریباً امکان هدفمند شدن تمام یارانه‌ها به دلیل اینکه شناسایی گروه هدف کار دشواری است، به طور یک جا عملی نیست. مطالعات نشان داده که علت این دشواری، پراکندگی فقر در بین بخش عمده‌ای از زیرگروه‌های اقتصادی و اجتماعی است. به این صورت که تقریباً فقرا همه جا وجود دارند و در نتیجه نمی‌توان یک زیرگروه عمده را به دلیل نداشتن فقیر از زیرپوشش خارج کرد و همچنین درصد فقرای هیچ زیرگروهی آن قدر بالا نیست که بتوان آن را اصولاً نیازمند حمایت تلقی کرد. اما روش‌هایی وجود دارد که می‌توان به صورت موردی یارانه‌های بعضی از کالاها را به شکل هدفمند پرداخت کرد. مسئله مهمی که پژویان به آن اشاره می‌کند این است که در حال حاضر این طرح در حد صحبت است و امکان اجرای آن در دولت وجود ندارد و متأسفانه به دلیل این که مجلس و دولت به مطالعات جدی و پیگیر اهمیت کافی نمی‌دهند، زمینه مطالعاتی مناسب برای اجرای این مهم نیز فراهم نشده است.

از نظر ایشان، یک طرح حمایت هدفمند ممکن است دچار دو خطا شود که به خطای نوع اول و نوع دوم معروف‌اند. یک خطا مربوط به گروه‌هایی است که نیازمند ولی به دلیل شناسایی نشدن و یا کار نبودن سیستم جاری بیرون از حمایت قرار می‌گیرند و دیگری مربوط به خطای زیرپوشش قرار دادن کسانی است که نیازمند و فقیر نیستند. در واقع، هزینه این دو خطاست که اجرای یارانه‌ها را به شکل هدفمند یا غیرهدفمند و همه گیر توجیه می‌کند.

دکتر پژویان به نکته اساسی در مورد یارانه‌ها اشاره می‌کند. وی معتقد است عدم کارایی و خطا را فقط به دلیل غیرهدفمند بودن متحمل نمی‌شویم بلکه در مواردی یارانه‌ها به صورت باز پرداخت می‌شود و یارانه دریافتی هر خانوار متناسب با میزان مصرف آن است.

خانواده‌های ثروتمند که مصرف بیشتری دارند از سهم بیشتری از یارانه‌ها بهره‌برداری می‌کنند. اصلاح این مورد از یارانه‌ها می‌تواند خود کاهش قابل توجه هزینه‌ها را به دنبال داشته باشد. از نظر این استاد دانشگاه، آثار اجرای این طرح کاملاً بستگی به موفقیت دولت در شناسایی و سیستم اجرایی دارد. این طرح، در صورت موفق بودن، قطعاً می‌تواند درصد فقرا را کاهش و رفاه اقشار آسیب‌پذیر را افزایش دهد و در نتیجه در توزیع درآمد نیز اثر مثبت خواهد داشت. اما عدم موفقیت

راهنما

تاسیس ۱۳۴۵

* بلیط داخلی و خارجی * ویزا تور دویی * رزرو هتل در سراسر جهان * تور داخلی و خارجی

* نماینده رسمی جایگاه تشریفات اختصاصی فرودگاه (CIP) * تحویل بلیط خارجی در محل تلما در تهران

نشانی: تهران، خیابان سپهبد قرنی، شماره ۲۲۶ تلفن: ۴-۸۹۰۱۱۹۱، فاکس: ۸۸۹۲۷۹۱

Email: rahnama@samapardaz.com

یارانه را به خدمات و کالاهای اساسی اختصاص داده است. مبالغ عمده‌ای از این میزان یارانه برای تأمین کالاهایی چون گندم، برنج، روغن، قند و شکر، گوشت مراکز آموزشی، شیر، واکسن و داروهای دامی، پنیر، پودر شوینده و غیره اختصاص می‌یابد. همچنین یارانه لازم برای حمایت از نشر کتاب، غذای نیروهای مسلح و غیره در نظر گرفته شده است. بیشترین مبلغ یارانه امسال ۱۵ هزار و ۳۰۲ میلیارد ریال است که به تهیه و توزیع گندم اختصاص می‌یابد و پس از آن، ۴/۹ هزار میلیارد ریال برای برنج، روغن و قند و شکر و ۱۲۳۰ میلیارد ریال برای شیر تخصیص خواهد یافت.

در نهایت، نتیجه‌ای که از بحث فوق می‌توان گرفت این است که طرح هدفمندشدن یارانه‌ها بدون مطالعه و بررسی کافی مطرح شده است و هیچ‌گونه ضمانت اجرایی و امکانات کافی برای اجرای آن وجود ندارد. در صورت اجرای این طرح، بدون در نظر گرفتن پیش شرط‌های لازم که عبارت است از ثبات اقتصادی، نظام تأمین اجتماعی کارا و غیره، تورم به شدت افزایش می‌یابد و این امر باعث فشارهای معیشتی به افراد کم‌درآمد می‌شود و ممکن است منجر به بروز آشوب‌های سیاسی شود و تنش‌های اجتماعی را افزایش دهد.

اجرای این طرح در صورتی که شرایط مناسب باشد بسیار مفید خواهد بود و از اتلاف منابع و هدر رفتن امکانات جلوگیری می‌کند ولی این در صورتی ممکن خواهد شد که امکان شناسایی و حمایت از اقشار کم‌درآمد فراهم شود.

آن می‌تواند شرایط گروه‌های فقیر و متوسط به پایین را از وضعیت موجود نیز بدتر کند.

دکتر شاکری، رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی، در گفت‌وگویی کوتاه درباره این موضوع به نکته مهمی اشاره کردند. ایشان معتقدند که حذف یارانه، درست یا غلط، اگر مربوط به کالاهای عمده راهبردی باشد موجب شتاب تورم خواهد شد و تورم بهترین پاداش برای دهک‌های بالای درآمدی و بدترین تاز یارانه برای دهک‌های پایین درآمدی است. برای حذف یارانه لازم است در اقتصاد ثبات ایجاد شود. به محض اعلام افزایش قیمت، اثر اجرای آن و پس‌لرزه‌های آن روی انتظارات تورمی و تورم اثر می‌گذارد که این به معنی توزیع درآمد به سمت درآمدهای بالاتر است.

از نظر این استاد دانشگاه، این طرح به شدت وضعیت مردم را بدتر خواهد کرد و درآمدی هم عاید دولت نخواهد شد. برای انجام هر اقدام اصلاحی باید اقتصاد دارای ثبات باشد و اجزای آن در جای خود قرار داشته باشند. ولی در حال حاضر این اقدامات صورت نگرفته است.

فاطمه نظیفی، دارنده مدرک دکترای اقتصاد، در مقاله‌ای به نام «کارایی در اصلاح قیمت‌های یارانه‌ای» در شماره ۱۳ و ۱۴ مجله اقتصادی، به این مسئله مهم اشاره دارد که جبران ضررهای وارد شده به اقشار فقیر که از حذف یارانه‌ها ریشه می‌گیرد نه تنها به منابع جبران‌کننده احتیاج دارد، بلکه نیازمند بهره‌مندی از نظامی مناسب برای توزیع امکانات جبران‌کننده درآمدهای این اقشار است. اصلاح قیمت‌های یارانه‌ای هنگامی که کشورها از ابزارهای مناسب حمایتی از قبل بهره‌مند باشند می‌تواند به سرعت انجام گیرد. اگر لازم است شبکه تأمین اجتماعی تأسیس شود (یعنی اگر از قبل وجود نداشته است)، آن وقت ظرفیت‌های اجرایی و اداری کشور برای طراحی و ساخت و هدف‌گذاری حمایت‌های اجتماعی بر سرعت اصلاحات تأثیر خواهد داشت. دسترسی به اطلاعات اجتماعی-اقتصادی و شناسایی فقرا بر سرعت این اصلاحات نیز تأثیر بسزایی دارد.

نکته قابل توجه دیگر این است که فقرا باید به طور موقت، به دلیل صدمات ناشی از اصلاح قیمت‌ها و حذف یارانه‌ها مورد حمایت قرار گیرند. روش‌های حمایتی موقتی از خانوارهای فقیر از نظر ایشان عبارتند از:

۱- پرداخت‌های نقدی به تمام یا برخی از مصرف‌کنندگان برای جبران کمبود درآمد:

انتقال‌های نقدی دارای مزایای زیادی است: به خانوار قدرت انتخاب می‌دهد و همچنین هزینه‌های بودجه به این ترتیب شناخته می‌شود و (در مقایسه با حالتی که یارانه و اعطای آن عمومی است) از اطمینان بیشتری برخوردار است. همچنین در این روش می‌توان صرفاً فقرا را مورد نظر قرار داد. اما این مزایا هنگامی که تورم‌های بالا رخ می‌دهد از بین می‌رود و همین امر مستعد فسادپذیری است.

۲- اعمال قیمت‌های یارانه‌ای به طور محدود برای گروهی از جمعیت: اگر گروه هدف به دقت انتخاب و شناسایی شود و برنامه حمایتی به طور مؤثر و با کارایی اجرا شود، تحقق هدف می‌تواند همراه با تولید مازاد بودجه با کمترین جدایی اجتماعی باشد.

در نهایت، شایان ذکر است که شورای اقتصاد امسال ۲۴/۷ هزار میلیارد ریال

شرکت تولیدی و مهندسی

دارای پروانه کاربرد علامت استاندارد شماره ۵۷۷۹

*** دارای تاییدیه نقش ساخت دیگ بخار و آب داغ از TÜV اتریش ***

تولید کننده :

- دیگ بخار** **فیلتر شنی**
- دیگ آب داغ و آب گرم** **دی الکالایزر**
- مینی اریاتور** **شلاش تانک بخار**
- سختی گیر** **جماکننده آب از بخار**
- منجم کوبل مار** **جما کننده هوا از آب**
- مبعل حرارتی** **منجم کنداس**

نشانی: تهران، خیابان طالقانی شرقی، شماره ۵۴۲، صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۲۷۱

تلفن: ۷۶۰۵۸۹۲ - ۷۶۰۵۸۸۹ فاکس: ۷۶۰۴۵۲۱